

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING EXAMENREGLEMENT

2019 – 2020

Voor de leerlingen van mavo 4 en als kennisgeving aan de ouder(s)/verzorger(s)

mavo 4 GO

VEENLANDEN COLLEGE

Vinkeveen

Diamant 9

3641 XR MIJDRECHT

0297-283459

Bonkestekersweg 1

3645 KZ VINKEVEEN

0297-261514

email: info@hetvlc.nl

website: www.veenlandencollege.nl

De heer M. Hijdra, teamleider mavo Vinkeveen

De heer E. Hoogstad, teamleider mavo Mijdrecht

De heer H.J.M. Ligthart, rector VeenLanden College

Inhoud

Aan de aanstaande examenkandidaten, ter kennisname van de ouder(s)/ verzorger(s).....	4
Jaarplanning	5
Eerste tijdvak – mavo theoretische leerweg 2020.....	6
Tweede Tijdvak mavo 2020.....	6
Belangrijke regels	7
Uitslagregeling mavo.....	8
1. EXAMENVAKKEN	9
Toelichting bij de overzichten:	9
Examenreglement	28
2. BEGRIPSBEPALING	28
3. ALGEMENE BEPALINGEN	28
3.1. Regeling eindexamenbesluit	28
3.2 Procedure van bezwaar	28
3.3 Commissies	29
3.4 Taken en verantwoordelijkheden	29
3.5 Geheimhouding	29
3.6 Onvolledigheid.....	30
3.7 Gang van zaken tijdens schoolexamen en centraal examen	30
3.8 Onvoorziene gevallen	30
4. HET EINDEXAMEN	30
4.1 Het eindexamen	30
4.2 Het Programma van toetsing van afsluiting.....	31
4.3 Hulpmiddelen	31
4.4 Afwijking wijze van examineren	31
4.5 Doubleren/zakken	32
4.6 Onregelmatigheden.....	33
4.7 Absentie.....	34
4.8 Beoordeling/ rapportering	35
4.9 Maatwerk	35
5. HET SCHOOLEXAMEN	37
5.1 Schoolexamenonderdelen.....	37
5.2 Algemeen.....	38
5.3 Mondelinge toetsen, practica, werkstukken en verslagen	39
5.4 Beoordeling/rapportage.....	39
5.5 Herkansing schoolexamens	40

5.6 Inleveren van (deel)werkstukken, boekverslagen, poëzieverslagen, literatuurlijsten, practicumverslagen	40
5.7 Het profielwerkstuk.....	41
5.8 Het examendossier	42
5.9 Regels voor afsluiting schoolexamen	42
6. HET CENTRAAL EXAMEN	43
6.1 Het centraal schriftelijk examen bestaat uit:	43
6.2 Het eindcijfer	43
6.3 Uitslagregeling.....	43
6.4 Herkansen en inhalen.....	43
6.5 Diploma/ geen diploma.....	44
7. REKENTOETS.....	45
Afnameperioden.....	46
<i>Hulpmiddelen bij de rekentoets 2F en 3F</i>	46
<i>Aanvullende hulpmiddelen bij de rekentoets ER</i>	46
Bijlage 1 Begrippenlijst	47
Bijlage 2 Gang van zaken bij het schoolexamen	48
Bijlage 3 Gang van zaken bij het Centraal Examen	50

Aan de aanstaande examenkandidaten, ter kennisname van de ouder(s)/ verzorger(s),

Beste examenkandidaat,

In dit boekje tref je de informatie aan die voor het cursusjaar 2019 – 2020 van belang is. In mavo 4 vindt de afronding van het examenprogramma plaats. Je krijgt per vak een aantal schoolexamens. Het gemiddelde van deze cijfers bepaalt uiteindelijk het schoolexamencijfer. Daarnaast vindt dit jaar ook het Centrale Examen plaats. Zowel de Schoolexamens als het Centrale Examen zijn aan officiële regels gebonden.

De algemene regels vind je in het examenreglement. Daarnaast hebben alle vakken eigen eisen opgenomen in het zogenaamde Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Naast de inhoud per vak zijn bijvoorbeeld geregeld de totstandkoming van het eindcijfer en of een schoolexamen wel of niet herkansbaar is.

Voorin het boekje is alles opgenomen wat specifiek voor mavo 4 van toepassing is. Omdat er zoveel tekst staat in het examenreglement en PTA hebben we voorin de belangrijkste zaken voor je op een rijtje gezet.

Het is van groot belang dat je goed op de hoogte bent van alle regels. Lees dit boekje dus heel nauwkeurig door en bewaar het goed.

Extra notitie voor het PTA van de GO-klassen

De kerndoelen en vaardigheden zijn in de GO-klassen gelijk aan de reguliere klassen. Hierdoor zijn ook de structuur, het reglement en de opzet van het PTA voor de GO-klas gelijk aan het PTA-boekje voor de reguliere klassen. Echter, om tegemoet te komen aan het principe van Gepersonaliseerd Onderwijs (GO) is het belangrijk dat de leerlingen keuzemomenten hebben om een schoolexamentoets af te leggen.

De leerlingen uit de GO-klassen zullen keuzemomenten hebben om een schoolexamentoets af te leggen. Er zijn dit jaar 3 schoolexamenperiodes, die gelijklopen met de periodes van de reguliere mavo-3. De leerlingen kunnen kiezen uit drie momenten waarop zij een bepaald schoolexamen willen doen, maar zij doen de toets maar één keer. De drie momenten zijn dus keuzemomenten. De leerlingen schrijven zich in voor de datum waarop ze het schoolexamen willen afleggen. Als zij geen gebruik maken van het eerste en tweede keuzemoment, dan leggen zij automatisch dat schoolexamen af op het reguliere schoolexamen-moment in de reguliere schoolexamenweek.

Wij wensen je dit schooljaar veel succes; het lukt je vast.

De heer M. Hijdra, teamleider mavo Vinkeveen,
De heer E. Hoogstad, teamleider mavo Mijdrecht
De heer H.J.M. Ligthart, rector VeenLanden College

Jaarplanning

sw	wk	datum	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
		ma					
1	36	02-09	opening schooljaar introductiedag				
2	37	09-09					
3	38	16-09					
4	39	23-09					
5	40	30-09					
6	41	07-10					VLC 40 jr jubfeest
7	42	14-10					
8	43	21-10	herfstvakantie				
9	44	28-10					
10	45	04-11	SE I				
11	46	11-11	projectweek				
12	47	18-11					
13	48	25-11		inschr. her			herk. SE I
14	49	02-12					org.dag
15	50	9-dec					
16	51	16-12				kerstgala	
17	52	23-12	kerstvakantie				
18	1	30-12					
19	2	06-01					
20	3	13-01			SE II		
21	4	20-01	SE II				
22	5	27-01					
23	6	03-02					
24	7	10-02	Inschr. her		herk. SE II		
25	8	17-02					org.dag
26	9	24-02	voorjaarsvakantie				
27	10	02-03					
28	11	09-03					
29	12	16-03					
30	13	23-03	SE III				
31	14	30-03				res SE III	res SE III
32	15	06-04				org. dag	Goede Vrijdag
33	16	13-04	2e Paasdag	org./ inschr. her		herk. SE III	
34	17	20-04					ex.instr./training
35	18	27-04	Koningsdag				
36	19	04-05	ex.instr./training	Bevrijdingsdag	ex.instr./training	start CE I	
37	20	11-05					
38	21	18-05				Hemelvaartsdag	vrije dag
39	22	25-05	einde CE I				
40	23	01-06	2e Pinksterdag			gala	
41	24	08-06			uitslag CE I		
42	25	15-06	start CE II			einde CE II	
43	26	22-06					
44	27	29-06					
45	28	06-07			Dipl. uitr. M		
46	29	13-07			eindfeest		
47	30	20-07	zomervakantie t/m 28-08				

Eerste tijdvak – mavo theoretische leerweg 2020

Datum		Hulpmiddelen
Do 7 mei	13.30 – 15.30 uur	
	Economie	rekenmachine
Vr 8 mei	13.30-15.30	
	Nederlands	
Ma 11 mei	09.00-11.00	
	Geschiedenis en staatsinrichting	
	13.30-15.30	
	Beeldende vorming	
Di 12 mei	13.30 – 15.30 uur	
	Wiskunde	rekenmachine, passer geodriehoek, potlood
Wo 13 mei	9.00-11.00	
	Aardrijkskunde	rekenmachine
	13.30-15.30	
	Frans	woordenboeken
Do 14 mei	9.00-11.00	
	Duits	woordenboeken
	13.30-15.30	
	Natuur- en scheikunde 1	Binas 2 ^e druk, rekenmachine, potlood, geodriehoek
Vr 15 mei	13.30 – 15.30 uur	
	Biologie	rekenmachine
Ma 18 mei	13.30-15.30	
	Natuur- en scheikunde 2	Binas 2 ^e druk, rekenmachine, potlood, geodriehoek
Di 19 mei	13.30-15.30	
	Engels	woordenboeken

NB. Bij alle vakken tijdens het centraal examen mag een woordenboek Nederlands worden gebruikt.

Tweede Tijdvak mavo 2020

Het Tweede Tijdvak mavo start op 15 tot en met 18 juni 2020.

Op het moment dat dit boekje wordt gedrukt is het examenrooster nog niet bekend. Zodra dit bekend is wordt u daarover door ons geïnformeerd.

Belangrijke regels

Dit boekje is een officieel document wat we aan alle kandidaten verstrekken en dit veel tekst moet bevatten hebben we de belangrijkste bepalingen voor je op een rijtje gezet;

- Neem bij alle (school)examens een pen, potlood, rekenmachine, geodriehoek, een gum en woordenboeken mee. Bij sommige schoolexamens mag je geen woordenboek gebruiken, dit staat bij het vak in het schoolexamenoverzicht.
- Wanneer je een schoolexamen mist, door bijvoorbeeld ziekte, dan gaat dit ten koste van een herkansing. Je maakt tijdens de herkansing de gemiste toets.
- Als je ziek bent tijdens een schoolexamen dan moet je voor het schoolexamen begint telefonisch contact hebben gehad met een teamleider of examensecretaris, mevrouw van de Ruitenbeek of meneer Tieman (Mijdrecht) of mevrouw Hoohenkerk (Vinkeveen). Doe je dit niet dan geldt het als onregelmatigheid en wordt dit besproken in de examencommissie. Zie ook 4.6 en 4.7 van het reglement.
- Inschrijven voor een herkansing; in de agenda op bladzijde 3 staat "*inschr her*", dit is het laatste moment dat je je kunt inschrijven. Ben je te laat? Dan ben je je herkansing kwijt.
- Neem **géén** telefoon of een zogeheten wearables (bv een smartwatch) mee naar een schoolexamen of centraal examen. Dit wordt gezien als fraude.
- Toegestane hulpmiddelen (bijvoorbeeld, Binas en woordenboeken) mogen niet beschreven zijn.
- Als je te laat bent, mag je tot een half uur na de starttijd nog naar binnen. Daarna is het een absentie.
- Je moet je rekentoets hebben gemaakt, dit is een eis voor het krijgen van je diploma.
- Je profielwerkstuk moet je voldoende (of goed!) hebben afgerond voor de voorjaarsvakantie, dan heb je bij de laatste herkansing in april recht op een extra herkansing.
- Moet je iets inleveren voor een handelingsdeel of als onderdeel voor een schoolexamen en je bent te laat, dan kost je dit een herkansing. Zorg dus dat je dit op tijd inlevert.
- Let op de aanwezigheid bij LO. Je mag 1 blokuur (2 x 45 min) missen per kwartaal. De andere uren haal je in. Heb je een blessure? Vraag aan je docent wat er nodig is om het onderdeel af te ronden.
- Is er iets aan de hand tijdens een schoolexamen? Kom naar de toetskamer C6 naast lokaal 2.08 (Mijdrecht) of zoek mevrouw Hoohenkerk (Vinkeveen).

Uitslagregeling mavo

De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:

- a. de rekentoets heeft afgelegd;
- b. Het profielwerkstuk is met een voldoende/goed afgerond;
- c. voor het vak Nederlands ten minste als eindcijfer een 5 heeft behaald.
- c. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
- d. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, waarvan ten minste één 7 of hoger, of
- e. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
- f. geen enkel eindcijfer een 3 of lager is.
- g. het gemiddelde cijfer voor het Centraal Schriftelijk Eindexamen is over alle examenvakken gemiddeld een 5.5 of hoger.

De zak-/slaagregeling is van toepassing op 7 vakken.

Hoewel voor het vak maatschappijleer voorlopig alleen sprake is van een schoolexamen, telt het vak als een volwaardig examenvak mee in de zak-/slaagregeling. Dit betekent dat voor alle leerwegen in de mavo het examen bestaat uit 7 vakken.

Het extra vak is dan het 8e vak.

Voor lichamelijke opvoeding, kunstvakken 1 (ckv) en godsdienst/ levensbeschouwing moeten leerlingen voldoen aan de kerndoelen, respectievelijk de eindtermen voor ckv.

De leerlingen die op basis van hun resultaten voor één of meer extra vakken voldoen aan de uitslagregeling, ontvangen hun diploma met een aantekening van de extra vakken.

1. EXAMENVAKKEN

Toelichting bij de overzichten:

Toets	toetsnummer die overeenkomt met Magister
Onderwerp	stofomschrijving van het onderdeel van het schoolexamen
Weging	weging van de toets of opdracht in het SE-cijfer (berekening)
% SE	percentage van de toets of opdracht in het SE-cijfer

Toetssoorten:

- T = theoretische toets
- P = praktische opdracht
- H = handelingsdeel
- D = diagnostische toets (geen onderdeel SE)

Toetsvormen:

- L = toets met de laptop
- M = mondeling, discussie, presentatie
- P = practicum
- S = schriftelijk
- V = verslag

Toetsduur	aantal minuten waarin de toets plaatsvindt
Herkansing	docenten geven zelf aan of herkansing mogelijk is
Exameneenheid/Domein	verwijzing naar het examenprogramma
Bijzonderheden	door docent of vaksectie aangegeven

EXAMENVAKKEN

(op alfabetische volgorde)

Afdeling : Mavo 4
Vak : Aardrijkskunde
Studieboek : De Geo

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T4	SE1	Weer en klimaat	4	20	S	45	J	K1/K2/K3 K4/V1
T5	SE2	Water	4	20	S	45	J	K1/K2/K3 K6/V3
T6	SE3	Bevolking en ruimte	4	20	S	45	J	K1/K2/K3 K8/V5

P1	2	Een onderzoek in de eigen omgeving dat aansluit op een van de exameneenheden	2	10	P	-	N	V1/V3/V5 V7/V8

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Bronnen van energie	2	10	K1/K2/K3 K5/V2
T2	Arm en Rijk	2	10	K1/K2/K3 K7/V4
T3	Grenzen en identiteit	2	10	K1/K2/K3 K9/V6

Bijzonderheden

Bij P1 kunnen de K-exameneenheden K4, K6 of K8 voorkomen, afhankelijk van de onderzoek die een leerling doet.

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T2 + 2T3 + 4T4 + 4T5 + 4T6 + 2P1) / 20$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Biologie
Studieboek : Biologie voor jou VMBO-T deel 4A en deel 4B

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T4	SE1	Thema 1 Planten en Thema 3 Mens en Milieu	3	16,7 17,6	S	90	J	K1/K2/K3 K4/K5/K6 K7/K12/V4
T5	SE2	Thema 4 Voeding & vertering Thema 5 Gaswisseling en Thema 8 Gedrag (boek 3B)	3	16,7 17,6	S	90	J	K1/K2/K3 K5/K6/K9 V2V3/V4
T6	SE3	Thema 6 Transport en Thema 7 Opslag, uitscheiding en bescherming	3	16,7 17,6	S	90	J	K1/K2/K3 K5/K6/K7 K9/ K10 V1/V3/V4

P2		Practicumportfolio-2	1	5,6	P	nvt	N	K1/K2/K3 K4/K5/K6 K7/K9/K11 V2/V4

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Module 21 Beweging	2	11,1 11,7	K1/K2/K3 K8/V3/V4
T2	Module 16 Regeling Module 17 Prikkels	2	11,1 11,7	K1/K3/K11 V3/V4
T3	Module 22 Erfelijkheid	2	11,1 11,7	K1/K2/K3 K4/K7/K13 V3/V4
P1	Practicumfolio 1 incl. PO ecologie (thema 2 boek 4a)	2	11,1 11,7	K1/K2/K3 K4/K5/K6 K7/V3/V4

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T2 + 2T3 + 2P1 + 3T4 + 3T5 + 3T6 + P2) / 18 - 17$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Duits
Studieboek : Neue Kontakte, 6^e ed. (Noordhoff)

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen- eenheid
T3	SE1	Neue Kontakte Kapitel 1	4	20	S	45	J	K1/K2/K3 V3/K7
T4	SE2	Neue Kontakte Kapitel 2	4	20	S	45	J	K1/K2/K3 V3
T5	SE2	Kijk- en luistertoets CITO	2	10	S	90	J*	K1/K2/K3 K5/V3/V4
T6	SE3	Neue Kontakte Kapitel 3+4	4	20	S	45	J	K1/K2/K3 V3
P1	SE3	Mondeling**	2	10	M	15	N	K1/K2/K3 K6

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen- eenheid
T1	Leesvaardigheid	2	10	K1/K2/K3 K4
T2	Luistervaardigheid	2	10	K1/K2/K3 K5/V3/V4

Bijzonderheden

T4: Kijk- en luistertoets wordt op woensdag 22 januari 2020 afgenomen.

* Toets is herkansbaar in periode 3.

** Bij het mondeling telt de uitspraak 1x en de spreekvaardigheid 2x mee.

T3 t/m T6: Het gebruik van woordenboeken is niet toegestaan.

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T2 + 4T3 + 4T4 + 2T5 + 4T6 + 2P1) / 20$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Economie
Studieboek : Pincode 6^e editie

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T3	SE1	H1 Verdien je genoeg? H2 Geld moet rollen! H3 We gaan voor de winst	8	25	S	90	J	K1/K2/K3 K4/K5/K8 V1/V2/V3
T4	SE2	H4 Aan het werk! H5 Kan de overheid dat regelen? H6 De overheid en ons inkomen	8	25	S	90	J	K1/K2/K3 K5/K6/ V1/V2/V3
T5	SE3	H7 Nederland handelsland H8 Welvaard wereldwijd?	8	25	S	90	J	K1/K2/K3 K7/K8 V1/V2/V3

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Module: Inkomsten en uitgaven Banken en verzekeren Arbeidsmarkt	4	12,5	K1/K2/K3 K4/K5/V2
T2	Module: Arme landen en ontwikkelingssamenwerking Overheid en bestuur Internationale handel en EU	4	12,5	K1/K2/K3 K6/K7/V2

Bijzonderheden
Geen

Berekening cijfer
$SE = (4T1 + 4T2 + 8T3 + 8T4 + 8T5) / 32$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Engels
Studieboek : Stepping Stones

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen- eenheid
T1	SE1	Schrijfvaardigheid	1	25	S	45	J	K1/K2/K3/ K4/K7 V1/V2/V4
T2	SE2	Kennis van land en samenleving	1	25	S	45	J	K3/K4/V1 V2/V4/V5
T3	SE2	Kijk- en luistertoets CITO	1	25	S	90	J*	K5
P1	SE3	Uitspraak/ Spreekvaardigheid	1	25	M	20	N	K1/K2/K3/ K4/K6 V4/V5

In mavo 3 is geen PTA voor Engels

Bijzonderheden

Ter voorbereiding op de toetsen T1, T2 en P1 werken leerlingen aan een schrijf-, lees- en spreekvaardigheidsdossier.

T3: Kijk- en luistertoets wordt op donderdag 23 januari 2020 afgenomen.

* Deze toets is in periode 3 herkansbaar / in te halen.

Berekening cijfer

$$SE = (T1 + T2 + T3 + P4) / 4$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Frans
Studieboek : D'accord

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T3	SE1	Chapitres 7 en 8 Examenidoom	4	20	S	45	J	K1/K2/K3
T4	SE2	Chapitres 9 en 10 Examenidoom	4	20	S	45	J	K1/K2/K3
T5	SE2	Kijk- en luistertoets CITO	2	10	S	60	J*	K5
T6	SE3	Schrijfvaardigheid	2	10	S	45	J	K7

P1	SE3	Uitspraak/ spreekvaardigheid	4	20	M	15	N	K6

H1		Portfolio			v/g	-	J	V4

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Lees- en schrijfvaardigheid (Inclusief examenidoom)	2	10	K1/K2/K3 K4/K7/V1
T2	Luistervaardigheid	2	10	K1/K2/K3 K5

Bijzonderheden

T4: Kijk- en luistertoets wordt op vrijdag 24 januari afgenomen.

* Deze toets kan in periode 3 worden herkanst/ worden ingehaald.

P2: Uitspraak telt 1x en spreekvaardigheid telt 2x mee

T3 t/m T5 en P1 is het gebruik van woordenboeken niet toegestaan.

H1: Portfolio leesvaardigheid wordt gedurende het jaar opgebouwd. Leerlingen ontvangen tijdens de les leesteksten en/of boekjes en maken daar tijdens de les opdrachten bij. Elke opdracht moet met een voldoende of goed afgerond worden.

Indien een opdracht nog onvoldoende is, moet de leerling het opnieuw maken totdat het een voldoende is. Het portfolio moet uiterlijk vóórdat SE-3 begint, worden ingeleverd.

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T1 + 4T3 + 4T4 + 2T5 + 2T6 + 4P1) / 20$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Geschiedenis
Studieboek : Feniks

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen- eenheid
T4	SE1	Staatsinrichting v Nederland H1: Nederland v 1848-1914 Historisch overzicht va 1900 H2: Europa in de jaren 1914-1939	4	18,2	S	45	J	K1/K2/K3 K5/K10
T5	SE2	Staatsinrichting v Nederland Historisch overzicht va 1900 H3: Nederland in de jaren 1914-1939 H4: De 2 ^e Wereldoorlog	4	18,2	S	45	J	K1/K2/K3 K5/K10
T6	SE3	Staatsinrichting v Nederland Historisch overzicht va 1900 H5: De wereld na 1945 H6: Nederland na 1945	4	18,2	S	45	J	K1/K2/K3 K5/K10

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen- eenheid
T1	Koude Oorlog	2	9,1	K1/K2/K3 K9
T2	Midden Oosten	2	9,1	K1/K2/K3 K11
T3	Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945	2	9,1	K1/K2/K3 K8/V5
P1	Koude Oorlog	2	9,1	K1/K2/K3 K9/V7
P2	Midden Oosten	2	9,1	K1/K2/K3 K11/V7

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T2 + 2T3 + 2P1 + 2P2 + 4T4 + 4T5 + 4T6) / 22$$

Afdeling : Mavo 4
 Vak : Godsdienst / levensbeschouwing
 Studieboek : Perspectief

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
P2	2	Mijn levensbeschouwing (Storytelling)	1	25	M		N	Geen

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Hindoeïsme	1	25	Geen
T2	Boeddhisme	1	25	
P1	Levensbeschouwelijke dialoog	1	25	

Bijzonderheden
Geen

Berekening cijfer
$SE = (T1 + T2 + P1 + P2) / 4$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Lichamelijke Opvoeding 1
Studieboek : n.v.t.

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
P6		Spel: Hockey, Volleybal	1	10 11	P		*	K4
P7		Turnen: Steunspringen, Springen met draaien	1	10 11	P		*	K5
P8		Atletiek: Hoogspringen	1	10	P		*	K7
P9		Conditionele vormen	1	10 11	P		*	K6
P10		Scheidsrechter zijn	1	10 11	P		*	K3/K4

H2		Sportoriëntatie	v/g		P		*	K9

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
P1	Spel	1	10 11	K4
P2	Turnen	1	10 11	K5
P3	Bewegen & Muziek	1	10 11	K6
P4	Judo	1	10 11	K8
P5	Atletiek	1	10 11	K7
H1	Aanwezigheid M3	**		

Bijzonderheden

* De Praktische Opdrachten kunnen 1x herkanst worden.

** Teneinde te voldoen aan de studielasturen L.O. (per kwartaal mag een leerling niet meer dan 2 lessen absent zijn) maakt de docent afspraken met leerling over het inhalen van gemiste lessen door het jaar heen tot aan het einde van periode 3.

In alle onderdelen komen de exameneenheden K1, K2 en K3 aan bod.

Berekening cijfer

$$SE = (P1 + P2 + P3 + P4 + P5 + P6 + P7 + \del{P8} + P9 + P10) / \del{10} - 9$$

- De eindbeoordeling (o/v/g) wordt bepaald op basis van het gemiddelde cijfer: onvoldoende (onder 5.5) voldoende (5.5 -7.4) of een goed (7.5 en hoger)

Afdeling : Mavo 4
Vak : Lichamelijke Opvoeding 2
Studieboek : n.v.t.

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen- eenheid
P5		Spel: Honkbal	1	5	P		N	K4
P6		Spel: Fhuttle	1	5	P		N	K4
P7		Atletiek: Polsstokhoog springen	2	10	P		N	K7
P8		Conditionele vormen: Fitness programma	1	5	P		N	K6 & K11
P9		Conditionele vormen: Aerobics	1	5	P		N	K6 & K11
P10		Zelfverdediging: Judo verdieping	1	5	P		N	K8
P11		Zelfverdediging: Kickboksen	1	5	P		N	K8
P12		Bewegen & Regelen: Spelvormen	2	10	P		N	K10
P13		Sportoriëntatie	2	10	P		N	K9

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	%SE	Examen- eenheid
P1	Spel	2	10	K4
P2	Turnen	2	10	K5
P3	Atletiek	2	10	K7
P4	Bewegen & Regelen	2	10	K10/K12
H1	Aanwezigheid	o/v		

Bijzonderheden

*Teneinde te voldoen aan de studielasturen L.O. (per kwartaal mag een leerling niet meer dan 2 lessen absent zijn) De docent maakt afspraken met de leerling over het inhalen van gemiste lessen door het jaar heen tot de laatste les voor de herkansingen van periode 3.

In alle onderdelen komen de exameneenheden K1, K2 en K3 aan bod.

Berekening cijfer

$$SE = (2P1+2P2+2P3+2P4+P5+P6+2P7+P8+P9+P10+P11+2P12+2P13) / 20$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : LOB Loop Baan Oriëntatie
Methode : Qompas

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
H6	2	Methode Qompas M4			V			C1/C2
H7	1	Bezoek open dag MBO M4			V			C1/C2
H8		Deelname meeloopdag / oriëntatiedag Bijvoorbeeld: www.ikkiesmbo.nl www.zoekjouwmbo.nl			V			C1/C2
H9		Leerling ↔ mentor gesprek (vanaf januari)			V			C1/C2

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
H1	Methode Qompas M3			C1/C2
H2	Opleidingsavond aanwezigheidsplicht			C1
H3	Beroependag 2dg			C1/C2
H4	Bezoek open dag MBO M3			C1/C2
H5	Leerling ↔ decaangesprek			C1/C2

Bijzonderheden

Alle onderdelen moeten 1 week voor de herkansingen in periode 3 voldoende worden afgerond.

H6, H7 en H8 kan ingehaald worden met vervangende opdrachten.

Berekening cijfer

V

Afdeling : Mavo 4
Vak : Maatschappijleer
Studieboek : n.v.t.

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen- eenheid
T1	SE1	Jongeren/ Multiculturele samenleving	1	33,3	S	45	J	1/K1/K2 K3/K4/K5
T2	SE2	Media/ Criminaliteit	1	33,3	S	45	J	1/K3/K5 K7
T3	SE3	Politiek	1	33,3	S	45	J	1/K3/K6

Bijzonderheden

Geen

Berekening cijfer

$SE = (T1 + T2 + T3) / 3$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Natuur- en scheikunde 1
Studieboek : Nova

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T3	SE1	H1 Krachten H2 Warmte H3 Energie H4 Elektriciteit	8	20 22	S	90	J	K1/K2/K3 K5/K6/K9 V2/V4
T4	SE2	H5 Geluid H6 Werktuigen H7 Stoffen H8 Materialen	8	20 22	S	90	J	K1/K2/K3 K4/K8/K9 V2/V4
T5	SE3	H9 Schakelingen H10 Bewegingen H11 Kracht en beweging	8	20 22	S	90	J	K1/K2/K3 K5/K9 V1/V2/V4

P3	SE2	Praktische opdracht 1	4	10 11	P	90	N	K1/K2/K3 V3/V4
P4	SE3	Praktische opdracht 2	4	10	P	90	N	K1/K2/K3 K5/V3/V4

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	%SE	Examen-eenheid
T1	Licht	2	5 6	K1/K2/K3 K7
T2	Straling en materie	2	5 6	K1/K2/K3 K10/K11
P1	Weer	2	5 6	K1/K2/K3 K12/V3
P2	Eigen onderzoek	2	5 6	K1/K2/K3 V3/V4

Bijzonderheden

T4: presentaties van H7 en H8 tellen voor 25% mee voor het cijfer van P3

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T2 + 2P1 + 2P2 + 8T3 + 8T4 + 8T5 + 4P3 + 4P4) / 40 = 36$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Natuur- en scheikunde 2
Studieboek : Nova

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen- eenheid
T4	SE1	H1 Stoffen en deeltjes H5 Zouten	8	16,6	S	90	J	K1/K3/K4 K10/K11 V1
T5	SE2	H2 Chemische reacties H3 Verbrandingen H4 Mengen en scheiden H7 Water en reinigen	8	16,6	S	90	J	K2/K3/K5 K7/K8 V1/V2/V4
T6	SE3	H6 Zuren en basen H8 Metalen H9 Koolstofchemie	8	16,6	S	90	J	K2/K3/K4 K5/K6/K7 K9/K10 K11

P2	SE1	Zouten	2,4 4,8	5 12	P	90	N	K2/K3/K11
P3	SE3	Zuren en basen	4	8,3	P	90	N	K2/K3/K10 V1/V2/V4
P4		Demoproef & verslag	1,6 3,2	3,3 8	V	nvt	N	V1/V2/V3

H1	1	H1 Stoffen en deeltjes	v/g	-	S	45	J	K3/K11

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen- eenheid
T1	Module 2: Van drol tot drinkwater	2	8,3	K4/K7/K8 K10
T2	Module 4: Puzzelen met atomen	2	8,3	K10/K11
T3	Module 5: Brandstof	2	8,3	K4/K5
P1	Practicumtoets	2	8,3	K4/K6 V1/V2/V4

Bijzonderheden

Bij P4 kan alle K-exameneenheden voorkomen, afhankelijk van de proeven die een leerling doet.

Berekening cijfer

$$SE = (2T1 + 2T2 + 2T3 + 2P1 + 8T4 + 8T5 + 8T6 + 4,8P2 + \del{4P3} + 3,2P4) / 40$$

Afdeling : Mavo 4
 Vak : Nederlands
 Studieboek : *Op niveau* bovenbouw 4 vmbo-gt basisboek

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T3	SE1	Samenvatting	2	10	S	45	J	K3/V2/V3
T4	SE1	Kijk- en luistervaardigheid	2	10	S	90	N	K3/K4
T5	SE2	Spelling en Taalschat	2	10	S	45	J	K3/K6/K7
T6	SE3	Literatuur	2	10	S	45	J	K3/K6/K8
T7	SE3	Leesvaardigheid	3	14	S	90	J	K2/K3/K6
P1	1	Fictiedossieropdracht 1	1	5	S/V		N	K3/K8
P2	2	Fictiedossieropdracht 2	1	5	SV		N	K3/K8
P3	SE2	Mondeling: Discussie	2	10	M	15	N	K1/K2/K3 K5/V1/V3

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Schrijfoopdracht: Zakelijke brief	3	14	K3/K7
T2	Leesvaardigheid	3	14	K3/K6
H1	Fictiedossier			K2/K3/K8
H2	Schrijfdossier			K3/K7

Bijzonderheden

T8: Hierbij mogen geen woordenboeken gebruikt worden

Berekening cijfer

$$SE = (3T1 + 3T2 + 2T3 + 2T4 + 2T5 + 2T6 + 3T7 + P1 + P2 + 2P3) / 21$$

Afdeling : Mavo 4
Vak : Beeldende Vorming -Tekenen
Studieboek : Kunst -Actief

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T4	SE1	Hoofdstuk 5 t/m 7 1900-1945	1	5,6	S	90	J	K1/K2/K7
T5	SE2	Hoofdstuk 8 t/m 10	1	5,6	S	90	J	K1/K2/K7
T6	SE3	Hoofdstuk 11 t/m 13	1	5,6	S	90	J	K1/K2/K7

P4	1	Praktische opdracht 4	2	11,1	P		N	K 1 t/m K8 V2
P5	2	Praktische opdracht 5	2	11,1	P		N	K 1 t/m K8 V2
P6	3	Praktische opdracht 6	2	11,1	P		N	K 1 t/m K8 V2

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Renaissance & Barok	1	5,6	K1/K2/K7
T2	Neoclassicisme & romantiek	1	5,6	K1/K2/K7
T3	Realisme, impressionisme 2 ^e helft hfst 2 + voorlopers SE 3	1	5,6	K1/K2/K7
P1	Praktische opdracht 1	2	11,1	K 1 t/m K8
P2	Praktische opdracht 2	2	11,1	K 1 t/m K8
P3	Praktische opdracht 3	2	11,1	K 1 t/m K8

Bijzonderheden

Naast het SE wordt ook een CPE gemaakt die voor het centraal examen meetelt.

Berekening cijfer

$$SE = (T1 + T2 + T3 + 2P1 + 2P2 + 2P3 + T4 + T5 + T6 + 2P4 + 2P5 + 2P6) / 18$$

Afdeling : Mavo 4
 Vak : Wiskunde
 Studieboek : Getal en Ruimte deel 1 en 2 -- 10^e editie

Cursusjaar: 2019-2020

Toets	Periode	Onderwerp	Weging SE	%SE	Toetsvorm	Toetsduur in minuten	Herkansbaar	Examen-eenheid
T3	SE1	H2 Verbanden en H3 Afstanden en hoeken	3	21,4	S	90	J	K1/K2/K3 K4/K5/ V1/V3/V4
T4	SE2	H4 Grafieken & vergelijkingen H5 Rekenen H6 Vlakke figuren	3	21,4	S	90	J	K1/K2/K3 K4/K5/K6 V1
T5	SE3	H7 Verbanden H8 Ruimtemeetkunde	3	21,4	S	90	J	K1/K2/K3 K4/K5/V1
P1	2	Practische opdracht	1	7,1	V/M		N	K8/V2/V3

Onderdelen SE uit mavo 3:

Toets	Onderwerp	Weging SE	% SE	Examen-eenheid
T1	Trede 22: Rekenen / Procenten Trede 24: Statistiek	1	7,1	K1/K2/K3/K7 V3/V4
T2	Trede 26: Hellingshoek en Tangens	3	21,4	K1/K2/K3/K4 K6/V1/V3/V4

Bijzonderheden

Leerlingen zorgen bij elke toets voor hun eigen geodriehoek, pen, potlood, passer en rekenmachine.
 Rekenmachines op mobiele telefoons of smartwatches zijn niet toegestaan.

Berekening cijfer

$$SE = (T1 + 3T2 + 3T3 + 3T4 + 3T5 + P1) / 14$$

Examenreglement

2. BEGRIPSBEPALING

Teneinde misverstanden te voorkomen en duidelijkheid te scheppen bij allen die bij het eindexamen betrokken zijn, is het hanteren van eenzelfde terminologie uiterst belangrijk. Daarom is in bijlage 1 getracht de binnen onze school gebruikte en te gebruiken begrippen op te nemen en te omschrijven.

3. ALGEMENE BEPALINGEN

3.1. Regeling eindexamenbesluit

Volgens artikel 31 van het Eindexamenbesluit atheneum – havo – mavo - vbo dient elke school over een reglement voor het examen te beschikken. Het examenreglement bevat informatie over de gang van zaken met betrekking tot het eindexamen op onze school. Het geeft een algemene beschrijving en de bijbehorende richtlijnen van de organisatie van het eindexamen en het verloop van het schoolexamen op school.

In het reglement zijn tevens de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van alle bij het eindexamen betrokkenen verwoord. Het reglement heeft betrekking op zowel het schoolexamen als het centraal examen en wordt vastgesteld door het bevoegd gezag van de school.

Jaarlijks voor 1 oktober wordt dit reglement met de kandidaten besproken en ter inzage verstrekt aan alle betrokkenen.

3.2 Procedure van bezwaar

Indien een kandidaat bezwaar wil maken tegen enige maatregel of handeling die hij strijdig acht met het examenreglement dient hij dit schriftelijk kenbaar te maken bij de examencommissie. De examencommissie hoort de kandidaat. De examencommissie deelt een onderbouwde beslissing binnen 5 werkdagen mede aan de kandidaat. Tegen deze beslissing kan de kandidaat in beroep gaan bij de commissie van beroep. De kandidaat kan tegen een beslissing van commissie van beroep in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen externe commissie van beroep.

3.3 Commissies

3.3.1 Het schoolexamen wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van de examencommissie.

3.3.2 De examencommissie bestaat uit: teamleiders bovenbouw en de examensecretarissen. De teamleiders zijn gemandateerd door de rector.

3.3.3 Voor de commissie van beroep kunt u zich wenden tot de rector, deze zal een commissie van beroep instellen. De rector is geen deel van deze commissie.

3.3.4 Inspectie van onderwijs, sector voortgezet onderwijs, Toezicht VO, Postbus 30, 3500 GS Utrecht. Telefoon: 088-6696000.

3.4 Taken en verantwoordelijkheden

3.4.1 De functie van examensecretaris wordt door de rector uit het personeel aangewezen. Voor het VeenLanden College zijn dit:

De examensecretarissen:

Mevrouw M. van de Ruitenbeek, mavo, locatie Mijdrecht en mevrouw Hoohenkerk locatie Vinkeveen.

De heer R. Tieman, havo/atheneum

Zij zijn belast met:

- de organisatie en de uitvoering van het school- en eindexamen;
- controle op tijdige invoering van de cijfers;
- het verstrekken van de juiste informatie aan leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) over alle zaken rondom het eindexamen.

3.4.2 De vaksectie

- De secties dienen voor 15 juni van het cursusjaar voorafgaande aan het cursusjaar waarin het schoolexamen wordt afgenomen bij de secretaris van de afdeling de in punt 5.2.5 genoemde bijlagen in;
- Indien 2 of meer docenten bij hetzelfde examenvak betrokken zijn, dienen de toetsen in onderling overleg samengesteld te worden en de normen uniform te zijn.

3.5 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van het reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheim houdingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift

hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Examinatoren mogen tijdens examens geen enkele mededeling doen met betrekking tot de opgaven. Surveillanten, die onjuistheden in werk en/of opgaven constateren, melden dit aan de examencommissie.

De einduitslag van de eindexamens staat voor alle betrokken medewerkers van de school onder geheimhouding tot een door de examencommissie te bepalen tijdstip.

3.6 Onvolledigheid

Het is mogelijk dat tussentijds aanpassingen van dit reglement noodzakelijk blijken te zijn. Alle betrokken worden van eventuele wijzigingen op de hoogte gesteld.

3.7 Gang van zaken tijdens schoolexamen en centraal examen

De gang van zaken tijdens het schoolexamen en het centraal examen zijn beschreven in bijlage 2 en resp. bijlage 3.

3.8 Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector met in achtneming van het eindexamenbesluit.

4. HET EINDEXAMEN

4.1 Het eindexamen

Het eindexamen bestaat per vak uit een schoolexamen en een centraal examen.

Het schoolexamen omvat tenminste die exameneenheden/domeinen, die niet in het centraal examen worden getoetst.

In de specifieke examenbeschrijvingen per vak, zoals deze in opdracht van het ministerie worden opgesteld, is aangegeven welke exameneenheden/domeinen in het schoolexamen en welke in het centraal examen worden of kunnen worden getoetst. Exameneenheden/domeinen, die in het centraal examen worden geëxamineerd kunnen ook worden opgenomen in het schoolexamen.

Van schriftelijk afgenomen (school)examens worden de opgaven, het werk van de kandidaten, de beoordelingsnormen en de voor elk werk toegekende cijfers opgeslagen onder verantwoordelijkheid van de examensecretaris tot een half jaar na afloop van het examen van de betreffende kandidaat.

4.2 Het Programma van toetsing van afsluiting

Het programma van toetsing van afsluiting is een document van de school, waarin per vak een overzicht wordt gegeven van de toetsen en opdrachten die horen bij het schoolexamen.

Het programma van toetsing en afsluiting wordt jaarlijks door de vakgroep opgesteld. Voorafgaande aan het schooljaar waarin het betreffende examen begint, moet het worden ingeleverd.

Het programma van toetsing en afsluiting geldt voor twee (mavo/havo) of drie (atheneum) leerjaren. In het programma van toetsing en afsluiting staat vermeld:

- de toetsen die deel uit maken van het schoolexamen;
- de periode waarin de exameneenheid/het domein wordt afgenomen;
- de leerstof die getoetst wordt;
- de weging van de verschillende toetsen bij het bepalen van het eindcijfer van het schoolexamen;
- de wijze waarop de toetsing plaatsvindt;
- de tijd die beschikbaar is voor de toets;
- of de toets herkansbaar is;
- de eindtermen/domeinen, waarop deze toets betrekking heeft.

4.3 Hulpmiddelen

In het programma van toetsing en afsluiting is opgenomen welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij de schoolexamens. Indien specifieke hulpmiddelen voor een bepaalde toets niet zijn toegestaan wordt dit per vak bij de bijzonderheden aangegeven. De hulpmiddelen die toegestaan zijn bij het centraal examen worden vermeld in het rooster van de examens.

Toegestane hulpmiddelen (bijvoorbeeld Binas en woordenboeken) mogen niet beschreven zijn.

4.4 Afwijking wijze van examineren

4.4.1 De rector kan conform artikel 55 van het Eindexamenbesluit toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

4.4.2 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
- b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het schoolexamen gerelateerd aan de lengte van de betreffende toets met ten hoogste 15 minuten, en
- c. een andere aanpassing, zoals ontheffing en vrijstelling van een schoolexamen, slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

N.B.: verplichte domeinen/exameneenheden uit het schoolexamen moeten te allen tijde getoetst worden. Het is toegestaan dat dit op een andere wijze gebeurt (bijv. mondeling of een kortere toets enz.)

4.4.3 Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
- b. het vak Nederlandse taal;
- c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

4.4.4 De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en van het schoolexamen met ten hoogste 15 minuten, en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

4.4.5 Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

4.5 Doubleren/zakken

Voor de overgang naar het volgende leerjaar geldt een overgangsnormenregeling. De behaalde cijfers kunnen bestaan uit het gewogen gemiddelde van de resultaten van s.o's, repetities, schoolexamens en de cijfers behaald voor de praktische opdrachten. De verschillende vaksecties hebben zelf de weging aangegeven.

Mavo

Een leerling die niet bevorderd is naar een volgend leerjaar of die gezakt is voor het eindexamen, volgt het gehele programma van het jaar dat hij overdoet opnieuw. Alle eerder dat leerjaar behaalde resultaten vervallen. Hierbij wordt alleen een uitzondering gemaakt voor een goede of voldoende beoordeling van het profielwerkstuk.

Havo/atheneum

Een leerling die niet bevorderd is naar een volgend leerjaar of die gezakt is voor het eindexamen, volgt het gehele programma van het jaar dat hij overdoet opnieuw. Alle eerder dat leerjaar behaalde resultaten vervallen. Dit geldt niet voor de al volledig en voldoende afgesloten schoolexamenvakken CKV (havo 5, atheneum 5 en atheneum 6) en maatschappijleer (havo 5, atheneum 5 en atheneum 6) en het profielwerkstuk.

4.6 Onregelmatigheden

De wijze van handelen bij onregelmatigheden is beschreven in het eindexamenbesluit hoofdstuk 1, artikel 5 en luidt als volgt;

4.6.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de examencommissie maatregelen nemen.

4.6.2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

4.6.3 Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

4.6.4 De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector geen deel uitmaken.

4.6.5 In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

4.6.6 Fraude, bijvoorbeeld in de vorm van plagiaat, wordt beschouwd als een onregelmatigheid. Bij het plegen van fraude moet onderscheid gemaakt worden tussen:

- a. fraude tijdens toetsen; gepleegde fraude kan onder meer bestaan uit: praten, afkijken, spiekbrieffjes op papier of elektronisch, het gebruiken van niet toegestane hulpmiddelen en het naar de zitting meenemen van digitale wearables, zoals mobieltjes en smartwatches en zo verder.
- b. fraude bij het maken van werkstukken.
- c. het beschrijven van Toegestane hulpmiddelen (bijvoorbeeld, Binas en woordenboeken).

Gepleegde fraude bestaat meestal uit: overschrijven van delen van anderen of uit naslagwerken, al dan niet elektronisch zonder dat bronnen vermeld worden en de suggestie gewekt wordt, dat het om eigen werk gaat. Inleveren van het werk van anderen. Het laten voorkomen dat wel aan de opdracht voldaan is, terwijl dat niet het geval is.

4.6.7. In het geval van vermoeden van fraude stelt de betreffende examinator of surveillant, een lid van de examencommissie op de hoogte, die de kandidaat hoort en de zaak voorlegt aan de examencommissie.

4.7 Absentie

4.7.1 Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets voor het SE af te leggen, moet dit telefonisch met opgave van redenen door één van de ouder(s)/verzorger(s) voor of op de dag van de toets (voor de aanvang van de toets) gemeld worden aan een teamleider of examensecretaris. Indien een afmelding niet op de omschreven wijze is gedaan, is er sprake van afwezigheid zonder geldige reden en dus van ongeoorloofd verzuim.

4.7.2 Een (school)examen dat door geoorloofde afwezigheid is gemist moet worden ingehaald. De docent voert in Magister “inh” in. Een (school)examen dat moet worden ingehaald geldt als een herkansing.

4.7.3 De examencommissie kan in uitzonderlijke gevallen een andere beslissing nemen, dan vermeld onder 4.7.2.

4.7.4 Bij ongeoorloofd verzuim van een kandidaat zijn de maatregelen genoemd onder artikel 4.6 van toepassing.

4.7.5 Bij te laat aanwezig zijn bij een (school)examen mag de kandidaat tot 30 minuten na aanvang van de zitting worden toegelaten tot het (school)examen. De zitting eindigt op hetzelfde moment als voor de andere kandidaten. Deze regeling is niet van toepassing op luistertoetsen of mondelinge examens.

Na de 30 minuten vervalt het recht op deelname en wordt dit opgevat als afwezigheid zonder geldige reden.

4.8 Beoordeling/ rapportering

De overgangsnormen staan geformuleerd op de bladzijde met de laag- specifieke bepalingen.

4.8.1 De beoordeling van een examen wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

4.8.2 Regels voor de bepaling van een gemiddelde: wordt een eindcijfer in 1 decimaal verlangd, dan bepaalt men het gemiddelde door uitsluitend naar de 2e decimaal te kijken. Is de 2e decimaal een 5 of meer, dan wordt naar boven afgerond; is de 2e decimaal 4 of minder, dan wordt naar beneden afgerond (6,74 wordt dus 6,7; 6,65 wordt 6,7).

4.8.3 De actuele stand van zaken is op elk moment in te zien met behulp van het programma Magister.

4.8.4 Bepalingen die afdelingspecifiek zijn:

Mavo

Voor het vak maatschappijleer is een extra herkansing mogelijk indien dit schoolexamenvak in april van het betreffende examenjaar onvoldoende wordt afgesloten. In de derde periode mag een leerling het schoolexamenvak maatschappijleer herkansen. Het gaat om de gehele lesstof van klas 4 en het eindcijfer wordt maximaal een 6.0.

Havo/atheneum

Voor de vakken maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk wordt aan de hand van afgeronde hele cijfers een afgerond combinatiecijfer vastgesteld. Deze telt mee in de uitslagregeling van het eindexamen.

4.9 Maatwerk

Versnellen

4.9.1 In afwijking van het centraal examen afleggen in het laatste leerjaar, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.

4.9.2 Bij toepassing van bovenstaande wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

4.9.3 Er wordt voor de kandidaat een persoonlijk programma van toetsing en afsluiting voor de betreffende vak(ken) opgesteld.

4.9.4 Na mededeling van de uitslag mag de kandidaat gebruik maken van het recht op herkansen van één vak waarin hij het centraal examen aflegt. Deze vindt plaats in het tweede of, indien van toepassing, in het derde tijdvak.

4.9.5 Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Eindexamen op hoger niveau

4.9.6 Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving kan gebruik gemaakt worden van de terugvaloptie, waarbij de kandidaat in betreffend vak alsnog het eindexamen aflegt van die schoolsoort of leerweg. Vervolgens gelden de volgende bepalingen:

Schoolexamen

Het uitgangspunt is dat het schoolexamencijfer blijft staan. Het is in alle gevallen niet de bedoeling dat het schoolexamencijfer op het hogere niveau zonder meer wordt omgerekend naar het geëigende niveau

Centraal examen

De rector stelt de kandidaat in de gelegenheid in betreffend vak alsnog het eindexamen af te leggen op het geëigende niveau.

5. HET SCHOOLEXAMEN

5.1 Schoolexamenonderdelen.

Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende onderdelen:

- Schriftelijke en mondelinge toetsen
 - o beoordeling aan de hand van een correctievoorschrift.
- Praktische opdrachten
 - o bij alle vakken en programma's kunnen praktische opdrachten voorkomen;
 - o beoordeling van zowel proces als product.
 - o Bij het niet tijdig inleveren of afronden is sprake van een onregelmatigheid. Zie artikel 4.6.
- Handelingsdelen
 - o opdracht, waarvan door de examinerator wordt vastgesteld of deze 'naar behoren' is uitgevoerd.
 - o Bij het niet tijdig inleveren of afronden is sprake van een onregelmatigheid. Zie artikel 4.6.
- Het profielwerkstuk
 - o behandelt vakoverstijgende thematiek, die past binnen het profiel;
 - o tijdsbesteding ten minste 20 uur (mavo); 80 uur (havo/atheneum)
 - o beoordeling van proces en product worden aan de hand van criteria die vooraf aan de kandidaat zijn bekend gemaakt; middels het profielwerkstukboekje.
 - o het resultaat moet gewaardeerd worden met een 'voldoende' of 'goed' (mavo) / een geheel afgerond cijfer (havo/atheneum)
 - o aparte vermelding op de cijferlijst;
 - o telt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van de afzonderlijke vakken.
 - o Het cijfer van het profielwerkstuk weegt mee in het combinatiecijfer van de vakken maatschappijleer en CKV. Dit gemiddelde cijfer is onderdeel van de zak- en slaagregeling havo en atheneum.

De toetsen en opdrachten die deel uitmaken van het schoolexamen, dienen aantoonbaar representatief te zijn voor de desbetreffende eindtermen. De vakspecifieke vaardigheden dienen een substantieel onderdeel te zijn van de toetsing in het schoolexamen.

5.2 Algemeen

5.2.1 Het schoolexamen in een vak vindt plaats in leerjaar 3 en 4 mavo, leerjaar 4 en 5 havo, leerjaar 4, 5, 6 atheneum.

5.2.2 Het schoolexamen in een vak bestaat uit twee of meer toetsen die samen de stof beslaan waarover het schoolexamen zich uitstrekt. Het schoolexamen omvat per vak verschillende soorten onderdelen: traditionele toetsen (schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten), praktische opdrachten en zogenaamde handelingsdelen. De toetsen en praktische opdrachten worden beoordeeld met een cijfer. De handelingsdelen moeten voldoende zijn afgerond. Deelname aan toetsen en uitvoering van opdrachten is verplicht.

5.2.3 Wat schriftelijk kan worden afgenomen wordt bij voorkeur schriftelijk getoetst.

5.2.4 De kandidaten ontvangen voor 1 oktober van het examenjaar het programma van toetsing en afsluiting en de daarbij behorende bijlagen.

De cijfers worden zo spoedig mogelijk in Magister ingevoerd en aan de kandidaten bekendgemaakt. De cijfers worden geregistreerd in het examendossier. Het invoeren in Magister van de cijfers geldt als vaststelling. Wanneer de kandidaat vaststelt dat een cijfer niet correct is verwerkt, neemt deze schriftelijk contact op met de examencommissie.

5.2.5 De kandidaat heeft recht op inzage van het gemaakte werk en de daarbij van toepassing zijnde normering waarbij het werk met de kandidaten wordt nabesproken.

5.2.6 De kandidaat kan bezwaar aantekenen tegen de beoordeling van het gemaakte werk in het schoolexamen door schriftelijk bezwaar in te dienen bij de examencommissie. De examencommissie hoort in elk geval de betrokken docent en de kandidaat die het bezwaar heeft ingebracht. De commissie bepaalt of het bezwaar wordt aanvaard en wat er verder moet gebeuren.

5.2.7 Het schoolexamen wordt in het jaar van het centraal examen ten minste voor de meivakantie afgesloten. Dit betreft ook de afronding van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

De kandidaat ontvangt voor aanvang van het centraal examen de eindbeoordelingen/ cijfers van het schoolexamen, de rekentoets en het profielwerkstuk middels verstrekking van de cijferlijst. De kandidaat wordt geacht deze grondig te controleren en bij goedkeuring voor gezien te ondertekenen.

5.2.8 Voor toelating voor het centraal examen moet de kandidaat het schoolexamen in het betreffende vak hebben afgerond.

5.2.9 In het algemeen is er een beperkte mogelijkheid tot herkansing van de afzonderlijke toetsen (zie art. 5.5).

5.2.10 Bij wisseling van school van een kandidaat tijdens het examenjaar worden de behaalde scores doorgegeven/overgenomen, zodat de behaalde resultaten meetellen bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen.

5.3 Mondelinge toetsen, practica, werkstukken en verslagen

5.3.1 De mondelinge toetsen worden afgenomen door de docentexaminator eventueel in bijzijn van een collega (bijzitter).

5.3.2 Er wordt een protocol gemaakt van iedere toets en de bijzitter kan na toestemming van de docentexaminator vragen stellen.

5.3.3 Het cijfer van een mondelinge toets wordt (eventueel na overleg met de bijzitter) vastgesteld door de docentexaminator. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen genomen.

5.3.4 De beoordeling van het practicum vindt in principe plaats door de vakdocent en een in overleg met de sectie aangewezen bijzitter.

5.3.5 Een toets kan ook bestaan uit een werkstuk of een verslag.

5.3.6 De kandidaat en de docentexaminator stellen in overleg schriftelijk vast wat het onderwerp voor een werkstuk en of een verslag moet zijn.

5.3.7 De kennis van de in het werkstuk of het verslag verwerkte stof kan tijdens een toets getest worden.

5.4 Beoordeling/rapportage

5.4.1 De beoordeling van een toets wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

5.4.2 Regels voor de bepaling van een gemiddelde: wordt een eindcijfer in 1 decimaal verlangd, dan bepaalt men het gemiddelde in 2 decimalen. Is de tweede decimaal een 5 of meer, dan wordt naar boven afgerond; is de tweede decimaal 4 of minder, dan wordt naar beneden afgerond (6,74 wordt dus 6,7; 6,65 wordt 6,7).

5.4.3 De examinator registreert de eindcijfers voor het schoolexamen ten minste voor de meivakantie in Magister.

5.4.4 De weging van de cijfers van de verschillende toetsen en praktische opdrachten, met andere woorden de totstandkoming van het eindcijfer voor het schoolexamen voor een bepaald vak, staat vermeld bij de beschrijving per vak in het programma van toetsing van afsluiting.

5.5 Herkansing schoolexamens

Voor de herkansing gelden de volgende regels:

5.5.1 Uitgaande van 3 (mavo) of 4 (havo/atheneum) examenperiodes vindt in alle periodes een inhaal-/herkansingsregeling plaats.

De 1e periode loopt t/m de toetsweek SE 1

De 2e periode loopt t/m de toetsweek SE 2

De 3e periode loopt t/m de toetsweek SE 3

De 4e periode loopt t/m de toetsweek SE 4

5.5.2 In het PTA staat per vak aangegeven welke toetsen herkansbaar zijn.

5.5.3 De herkansingen mogen ook gebruikt worden om het cijfer te verbeteren; voldoende afgeronde toetsen mogen dus ook worden herkanst.

5.5.4 Als een leerling nog een toets moet inhalen dan komt dit in plaats van de herkansingsmogelijkheid.

5.5.5 De kandidaat geeft aan het einde van de betreffende periode, ten minste een week voor de herkansing, via Magister door aan de examensecretaris welke toets(en) hij/zij wil herkansen. Na overschrijding van de aangegeven deadline vervalt het recht op herkansing.

5.5.6 Practica en praktische opdrachten kunnen niet worden herkanst.

5.5.7 De leerling mag alleen deelnemen aan de herkansingsmogelijkheden als hij/zij alle verplichte opdrachten voor de van toepassing zijnde periode heeft uitgevoerd. Als een onderdeel van een vak bij het ingaan van de herkansingsperiode nog naar behoren/voldoende moet worden afgerond, wordt hiervoor een herkansingsmogelijkheid gebruikt.

5.5.8 Na herkansing van een schoolexamen geldt het hoogste cijfer als definitief cijfer.

5.6 Inleveren van (deel)werkstukken, boekverslagen, poëzieverslagen, literatuurlijsten, practicumverslagen

Kandidaten dienen bovengenoemde (deel)werkstukken en verslagen tijdig in te leveren, ten uiterste op de desbetreffende aangegeven datum. Ook hiervan geldt dat bij het in gebreke blijven, de bepalingen onder punt 5.5 aangegeven in werking kunnen treden. (zie ook bijlage 3)

5.7 Het profielwerkstuk

Het profielwerkstuk is een door de kandidaat te maken werkstuk, dat vakoverstijgende thematiek behandelt, die past binnen het profiel.

De kandidaat ontvangt door middel van het profielwerkstukboekje instructies omtrent proces en eisen.

Mavo

Het profielwerkstuk wordt beoordeeld in termen van onvoldoende, voldoende of goed. Een kandidaat moet het profielwerkstuk ten minste met een voldoende resultaat hebben afgesloten om een diploma te kunnen ontvangen. Indien een kandidaat voor het profielwerkstuk een 'onvoldoende' heeft gehaald mag hij wel aan het centraal examen deelnemen, maar de zak/slaagregeling kan niet worden toegepast. Het profielwerkstuk moet voor de voorjaarsvakantie voldoende worden afgesloten om in aanmerking te komen voor de bonuserkansing. Leerlingen die de examenklas doubleren hoeven het profielwerkstuk, indien voldoende afgesloten, niet over te doen.

Havo/atheneum

Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een geheel afgerond cijfer. De examenkandidaat kan niet slagen met het cijfer 4 of lager. Het profielwerkstuk moet voor de in het betreffende jaar geldende deadline voldoende worden afgesloten. De deadline is aangegeven in het profielwerkstukboekje havo/atheneum.

Het op een geheel getal afgeronde cijfer van het profielwerkstuk weegt mee in het combinatiecijfer met de vakken maatschappijleer en CKV. Dit gemiddelde cijfer is onderdeel van de zak- en slaagregeling havo en atheneum.

Leerlingen die in de examenklas doubleren hoeven het profielwerkstuk, indien voldoende afgesloten, niet over te doen.

5.8 Het examendossier

Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Het examendossier bevat ten minste:

- het programma van toetsing van afsluiting;
- een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten;
- een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen;
- het profielwerkstuk

Het examendossier geeft inzicht in alle activiteiten van de leerling in het kader van het schoolexamen. Het examendossier is dus een persoonlijk document van de leerling. In het examendossier kunnen alle bijzondere, maar ook eventueel extra gemaakte opdrachten worden opgenomen. Leerlingen kunnen het gebruiken bij het zichzelf presenteren aan vervolgopleidingen en werkgevers. Het examendossier wordt gespreid over het derde en vierde (mavo), het vierde en vijfde (havo) of het vierde, vijfde en zesde (atheneum) leerjaar opgebouwd.

De opbouw van het examendossier moet in ieder geval in het 3e (mavo) of 4e (havo/atheneum) leerjaar beginnen. Het dossier omvat immers ook de afsluiting van de verplichte extra vakken in het derde leerjaar waarin geen examen wordt afgelegd.

5.9 Regels voor afsluiting schoolexamen

Het schoolexamen dient voor de meivakantie volledig afgerond te zijn. Slechts voor de drie beschermde vakken (lichamelijke opvoeding, ckv, maatschappijleer), godsdienst/levensbeschouwing en het profielwerkstuk bestaat een uitlooptermijn tot uiterlijk een week voordat de uitslag van het eindexamen bekend is.

6. HET CENTRAAL EXAMEN

6.1 Het centraal schriftelijk examen bestaat uit:

- een toets waarbij kandidaten vragen en opdrachten, eventueel met behulp van informatie- en communicatietechnologie, schriftelijk beantwoorden;
- beoordeling aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel;
- een tweede correctie door een gecommitteerde behoort tot de mogelijkheden.

Een zitting van het centraal schriftelijk examen duurt 120 minuten (mavo) 150 minuten of 180 minuten (havo/atheneum).

6.2 Het eindcijfer

Het eindcijfer voor het eindexamen komt als volgt tot stand:

Per vak wordt het cijfer voor het schoolexamen gecombineerd met het cijfer voor het centraal examen.

Het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen bepalen elk voor de helft het eindcijfer.

Bij (het kunstvak) Tekenen telt het cijfer voor het schoolexamen voor de helft mee in het cijfer voor het centraal examen (mavo en atheneum). Het centraal examen bestaat uit het CSE (theoretisch) en het CPE (praktisch). Beide tellen voor 50 % mee voor het centraal examen.

Het cijfer voor het schoolexamen is samengesteld uit de cijfers en beoordelingen voor de toetsen en praktische opdrachten, zodanig dat er aantoonbaar sprake is van een evenwichtige bijdrage van de verschillende onderdelen. In het programma van toetsing en afsluiting legt de school de weging van de verschillende onderdelen vast.

6.3 Uitslagregeling

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast. De rector en de secretaris van het eindexamen stellen daartoe uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op.

Vervolgens bepalen zij de uitslag aan de hand van de zak- en slaagregeling.

6.4 Herkansen en inhalen

Het herkansen voor het centraal examen geschiedt met inachtneming van artikel 51 van het eindexamenbesluit. Daarin wordt o.a. geregeld: de kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd het recht om te herkansen.

De kandidaat stelt de examensecretaris voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het recht om te herkansen.

Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

Indien naar het oordeel van de rector er geldige redenen zijn dat een kandidaat één of meerdere onderdelen van het centraal examen niet heeft kunnen afleggen, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld de niet gemaakte onderdelen in een volgend tijdvak af te leggen.

6.5 Diploma/ geen diploma

De kandidaat die is geslaagd ontvangt van de school een diploma en een bijbehorende cijferlijst.

De kandidaat die is afgewezen ontvangt van de school een cijferlijst waarop alle vakken zijn vermeld waarin eindexamen is afgelegd.

Aan de afgewezen kandidaat die tevens de school verlaat wordt naast voornoemde cijferlijst eveneens een certificaat uitgereikt, waarop het vak of de vakken zijn vermeld, waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald.

Leerlingen die niet aan de eisen van het examen hebben voldaan, kunnen door middel van het examendossier aantoonbaar maken welke resultaten zij hebben behaald.

Ditzelfde geldt ook voor die leerlingen die in het kader van het examen meer toetsen en opdrachten hebben gemaakt dan voor het behalen van het diploma nodig waren. Ook dit kan als zodanig in het examendossier beschreven worden.

7. REKENTOETS

Alle leerlingen in het voortgezet onderwijs moeten voor hun eindexamen deelnemen aan de landelijke rekentoets. Dat is een door de overheid verplicht gestelde toets en maakt deel uit van het eindexamen.

De rekentoets wordt digitaal afgenomen. De regels omtrent afname en beoordeling van deze toets zijn vergelijkbaar met die van de schoolexamens. De uitslag van de toets wordt na verloop van tijd door het Cito aan de school medegedeeld en in Magister ingevoerd.

Belangrijk: wie doubleert of zakt, verliest de behaalde cijfers en begint met een schone lei. In januari ben je verplicht deze toets te maken.

Elke kandidaat heeft drie kansen voor het behalen van een beter cijfer. Kandidaten in de voorexamenklassen gebruiken in juni van dat schooljaar hun eerste mogelijkheid om de rekentoets te maken.

De examenkandidaat die het vereiste niveau (mavo 2F en havo/ atheneum 3F) heeft behaald mag de resterende kansen in de examenklas te benutten om zijn/haar cijfer te verbeteren. Mavokandidaten krijgen ook de mogelijkheid om de rekentoets op een hoger niveau te maken, indien het vereiste niveau reeds is behaald. Een kandidaat die de rekentoets op verschillende niveaus heeft gemaakt, moet bij de cijfercontrole (voor het eindexamen) aangeven welk niveau op zijn/haar cijferlijst komt te staan. Deze is officieel geldig voor de vervolgopleiding.

De kandidaat met ernstige rekenproblemen of dyscalculie heeft ook de mogelijkheid om de rekentoets ER te maken, mits aan de voorwaarden (zie hieronder) is voldaan. De kandidaat hoeft hiervoor niet in het bezit te zijn van een dyscalculie-verklaring. De rekentoets ER is geen gemakkelijker toets, maar sluit beter aan bij de leerling met ernstige rekenproblemen en is daardoor voor hem beter te maken.

Voorwaarden ER-rekentoets voor leerlingen met dyscalculie of ernstige rekenproblemen:

- Er dient te zijn vastgesteld dat er door dyscalculie (met officiële deskundigenverklaring) of door aantoonbaar ernstige rekenproblemen (bv. rapportage basisschool of andere inspanningsverklaring) de eisen van standaardtoets niet haalbaar zijn;
- EN: voorafgaand aan de afname dient een intensief trainingstraject op school te zijn gevolgd;
- EN: voor de inspectie is een toegankelijk dossier betreffende de leerling aanwezig;
- EN: de ouders en leerling zijn op de hoogte van de aantekening op de cijferlijst en de consequenties (zie hieronder).

Consequenties

- Op de cijferlijst van de leerling komt een aantekening dat een aangepaste toets is gemaakt;

- Deze aanpassing kan/zal consequenties hebben voor doorstroom in het vervolgonderwijs.

Er dient dus een weloverwogen beslissing genomen te worden als aan de voorwaarden wordt voldaan.

Aanmelding door ouders vindt plaats bij het examensecretariaat. De examensecretaris en zorgcoördinator (gemandateerd door bevoegd gezag) bepalen of het dossier aan de eisen voldoet.

Het niveau (2F/2ER/3F/3ER) en cijfer komt op de cijferlijst van het diploma te staan.

Afnameperioden

Voorexamenklas	Juni
Examenklas	Januari
	Maart
	Mei (na het examen)

De precieze data wanneer de toets zal worden afgenomen, worden t.z.t. bekend gemaakt.

Hulpmiddelen bij de rekentoets 2F en 3F

- pen/potlood en kladpapier zijn toegestaan en aan te bevelen. Het kladpapier mag de toetsruimte niet verlaten en dient na afloop van de zitting ingeleverd te worden;
- een papieren verklarend Nederlands woordenboek of een woordenboek van het Nederlands naar de thuistaal van de leerling is toegestaan. In dat laatste geval is het toegestaan dat hetzelfde woordenboek ook thuistaal – Nederlands bevat. Een digitaal woordenboek is niet toegestaan;
- een kandidaat met een dyscalculie-verklaring die de rekentoets op 2F/3F niveau maakt, mag een standaard rekenkaart gebruiken maar géén rekenmachine;
- een kandidaat die over een dyslexie-verklaring beschikt en baat heeft bij verklanking van de tekst in de toets, heeft recht op verklanking;
- de kandidaat met een dyslexie-verklaring en/of een dyscalculie-verklaring heeft recht op maximaal 30 minuten extra tijd bij het maken van de rekentoets.

Aanvullende hulpmiddelen bij de rekentoets ER

- een eigen (gewone – dus niet grafische) rekenmachine is toegestaan;
- een standaard of aanvullende rekenkaart voor leerlingen met een dyscalculieverklaring. Er zijn verschillende soorten rekenkaarten beschikbaar (zie onderstaande website). Bespreek welke rekenkaart het meest geschikt is met de examensecretaris zodat zij de rekenkaart klaar kan leggen. Zelf een rekenkaart meenemen of aanpassen is niet toegestaan.

Bijlage 1 Begrippenlijst

Bevoegd gezag	College van bestuur Stichting Ceder.
Centraal examen	Het gedeelte van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is aangeduid; het wordt gekenmerkt door landelijke standaardisering van opgaven, afnamecondities en beoordeling.
Correctievoorschrift	Een lijst met richtlijnen voor beoordelaars; bij schriftelijke toetsing bestaat het uit een antwoordmodel (open vragen) een correctiesleutel (meerkeuzevragen) en een scoringsvoorschrift.
Eindexamen	Alle schoolexamens gecombineerd met het centraal examen en de rekentoets.
Eindtermen	Omschreven kwaliteiten die een overzicht geven van kennis, inzicht en vaardigheden en waarover de kandidaat na afronding van een opleiding dient te beschikken.
Examendossier	Het geheel van onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in het programma van toetsing en afsluiting.
Examinator	De docent die belast met het geven van onderwijs in het jaar waarin het eindexamen plaatsvindt.
Examenreglement	Document met de formele regels van het examen.
Handelingsdeel	Opdracht ter uitvoering door de leerling waarbij niet het niveau van presteren telt, maar het opdoen van ervaring; de opdracht moet voldoende zijn afgesloten.
PTA	Programma van toetsing en afsluiting: overzicht van de te maken onderdelen van het schoolexamen.
School	VeenLanden College te Mijdrecht en Vinkeveen.
Schoolexamen	Het gedeelte van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is aangeduid; waarvan de wijze van examinering door de school wordt bepaald.

Bijlage 2 Gang van zaken bij het schoolexamen

1. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt kan onder begeleiding van een surveillant het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de examensecretaris of indien van toepassing de gangwacht of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien dit het geval is kan de gemiste tijd aan het eind worden ingehaald.
2. De kandidaten dienen steeds uiterlijk 10 minuten voor de aanvang van de examenzitting aan de voor elk van hen bestemde tafel te hebben plaatsgenomen. Ook de surveillanten dienen 10 minuten voor de aanvang aanwezig te zijn. Indien een zitting door niet tijdige aanwezigheid van de surveillant te laat begint, wordt de verloren tijd aansluitend op de eindtijd van de zitting gecompenseerd.
3. Tassen, jassen e.d. dienen buiten het examenlokaal én gang gelaten te worden. Alle niet-toegestane apparatuur zoals mobiele telefoons, tablets, smartwatches e.d. dienen opgeborgen te worden in het kluisje van de kandidaat. Wanneer een kandidaat een mobiel apparaat bij zich heeft tijdens de zitting treedt de fraudeclausule in werking.
4. Elke kandidaat moet op elk door hem gebruikte schoolpapier zijn naam en naam van de docent vermelden.
5. Kandidaten die te laat zijn voor een schriftelijk schoolexamen mogen worden toegelaten tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van het examen. De zitting eindigt voor hen op hetzelfde moment als voor de andere kandidaten. Deze regeling geldt expliciet niet bij luistertoetsen of mondelinge schoolexamens.
6. Het eerste 45 minuten na het begin van de zitting is het niet toegestaan te vertrekken.
7. Tijdens het examen kan een kandidaat zijn plaats slechts verlaten onder geleide van een surveillant. Extra papier wordt op verzoek door de surveillanten naar de tafel van de kandidaat gebracht.
8. De kandidaat levert zijn werk in bij de surveillanten. Zij controleren het werk op naam.
9. Als er wordt meegedeeld dat de zitting sluit, blijft iedereen in stilte zitten, legt het schrijfgerei neer, legt het werk op de hoek van de tafel, controleert of op ieder vel de naam en naam van de docent staat en wacht tot het vertreksein wordt gegeven. Dat laatste gebeurt pas nadat al het werk door de surveillanten is ingenomen.
10. Alle kandidaten moeten op het examen beschikken over al het noodzakelijke schrijfgerei. Lenen van andere kandidaten tijdens de zitting is niet toegestaan.
11. Het schrijven met potlood en het schrijven in rood is niet toegestaan.
12. Indien een examenkandidaat extra toegekende examenfaciliteiten heeft zoals het gebruik van een computer als schrijfgerei (al dan niet met spellingscontrole) en/of een computer voor het gebruik van Kurzweil

(leesondersteuning), dan dient de kandidaat middels een schriftelijke inschrijving kenbaar te maken of hij zij daar gebruik van wil maken. Deze inschrijving dient uiterlijk 10 werkdagen voor aanvang van het schoolexamen bij de zorgcoördinator binnen te zijn.

13. Indien het brandalarm af gaat tijdens een (school)examen, moet de kandidaat blijven zitten tot een mededeling van een BHV'er of de brandweer anders aangeeft. Indien het lokaal moet worden verlaten wordt de betreffende schoolexamentoets ongeldig verklaard en wordt de toets op nader te bepalen tijdstip ingehaald.

Bijlage 3 Gang van zaken bij het Centraal Examen

1. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt kan onder begeleiding van een surveillant het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de schoolleiding of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien dit het geval is kan de gemiste tijd aan het eind worden ingehaald. Indien dit niet het geval is kan de schoolleiding, zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring, aan de Inspecteur verzoeken het voor een deel gemaakte werk ongeldig te verklaren. Indien dit gebeurt mag de kandidaat opnieuw in het tweede tijdvak aan de desbetreffende zitting deelnemen.
2. Surveillanten maken over het verloop van de zitting een proces-verbaal. Hierop staan de namen en examenummers van de kandidaten en de eventuele afwijkende normen of tijdsduur van het examen. De surveillanten noteren de namen en tijdstippen van vertrek van kandidaten die voor het einde van de zitting vertrekken en ook het tijdstip en naam van kandidaten die te laat begonnen zijn. Elke surveillant dient het proces-verbaal te tekenen.
3. De kandidaten dienen steeds uiterlijk 15 minuten voor de aanvang van de examenzitting aan de voor elk van hen bestemde tafel te hebben plaatsgenomen. Ook de surveillanten dienen 15 minuten voor de aanvang aanwezig te zijn.
4. Tassen, jassen e.d. dienen buiten het examenlokaal gelaten te worden. Alle niet-toegestane apparatuur zoals mobiele telefoons, tablets, smartwatches, e.d. dienen opgeborgen te worden in het kluisje van de kandidaat. Dit geldt ook voor horloges. Er zijn in de zaal klokken aanwezig waarop de tijd kan worden afgelezen.
5. Elke kandidaat moet op elk door hem gebruikt special examenpapier, zowel voor het examenwerk als bij het kladpapier, zijn naam en examenummer vermelden. Het examenummer staat aangegeven op de tafel van elke kandidaat.
6. Kandidaten die te laat zijn mogen worden toegelaten tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van het examen. De zitting eindigt voor hen op hetzelfde moment als voor de andere kandidaten.
7. Het eerste uur na het begin van de zitting is het niet toegestaan te vertrekken.
8. Tijdens het examen kan een kandidaat zijn plaats slechts verlaten onder geleide van een surveillant. Extra papier wordt op verzoek door de surveillanten naar de tafel van de kandidaat gebracht.
9. Steekt een kandidaat een hand omhoog, dan zal de surveillant hem een vel (kladpapier) brengen of zal de surveillant hem ophalen om hem tot de deur van het toilet te begeleiden.
10. De kandidaat levert zijn werk in bij de surveillanten. Zij controleren het werk op naam en examenummer.

11. Vijftien minuten vóór het vastgestelde einde van de zitting zal één van de surveillanten meedelen dat er nog dertig minuten over zijn. Vanaf dat moment mag niemand het examenlokaal meer verlaten; wie klaar is moet dan wachten tot het einde van de zitting. 1 minuut voor tijd zal een van de surveillanten meedelen dat er nog 1 minuut over is.
12. Als er wordt meegedeeld dat de zitting sluit, blijft iedereen zitten, legt het schrijfgerei neer, legt het werk op de hoek van de tafel, controleert of op ieder vel de naam en examenummer staat en wacht tot het vertreksein wordt gegeven. Dat laatste gebeurt pas nadat al het werk door de surveillanten is ingenomen.
13. De opgaven mogen pas na sluiting van de 1e zitting resp. 2e zitting buiten de examenzalen worden gebracht.
14. Alle kandidaten moeten op het examen beschikken over schrijfgerei (denk aan een reserve pen). Het schrijven met potlood en het schrijven in rood is niet toegestaan. Ook het gebruik van een tekstverwijderaar is verboden. Afhankelijk van het profiel moet de kandidaat ook een liniaal, geodriehoek, passer en een rekenmachine bij zich hebben. Lenen van andere kandidaten tijdens de zitting is niet toegestaan.
15. Indien het brandalarm af gaat tijdens een (school)examen, moet de kandidaat blijven zitten tot een mededeling van een BHV'er of de brandweer anders aangeeft. Indien de examenzaal moet worden verlaten wordt het betreffende examen ongeldig verklaard en worden de kandidaten voor dit examen verwezen naar het tweede tijdvak.